
วิชาการพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development

อาจารย์ดิษรา พางสง่า
สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1. รหัสและชื่อรายวิชา EDI1104 รายวิชา การพัฒนาหลักสูตร
2. จำนวนหน่วยกิต 3 (2-2-5)
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย ปวะบุตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงศ์ บุญผดุง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชีรา มะหิเมือง

อาจารย์ ดร.ช่อเอื้อง อุทิศสาร

อาจารย์ เพียงฤทัย พุฒิคุณเกษม

อาจารย์ ดิษิรา ผางสง่า

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร กระบวนการในการจัดทำหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แนวทางปฏิบัติในการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถนำหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรในแต่ละยุค/ สมัยมาใช้ในการออกแบบและการเติมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คำอธิบายรายวิชา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรรายวิชาตามธรรมชาติของสาขาวิชาเอกที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและชุมชน นำหลักสูตรไปใช้ และประเมินหลักสูตร โดยประยุกต์ใช้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร วิวัฒนาการของหลักสูตร ทฤษฎีและรูปแบบการพัฒนา หลักสูตร พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรทางปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เป็นผู้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

Development of school curricula and natural curriculums of majors that are relevant to the school and community context. Apply and evaluate the curriculum by applying basic knowledge about the curriculum. Course Evolution Theory and model of curriculum development Fundamentals of curriculum development in philosophical education, psychology, society, culture, technology, and related Basic Education Curriculum Development School Curriculum Implementation Curriculum Assessment Problems and trends in curriculum development to be well-rounded, up-to-date, and up to date with changes.

3.จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/ งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วย ตนเอง
2 ชั่วโมง/สัปดาห์	-	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	5 ชั่วโมง/สัปดาห์

4. แผนการสอนและการประเมินผล

แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน(ชั่วโมง)	ชั้นงาน
1	ปฐมนิเทศ/แนะนำรายวิชา	4 Onsite	
3-4	หลักการและแนวคิด ในการจัดทำหลักสูตร	8 Onsite	การนำเสนอประเภท ของหลักสูตร
5-6	การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน	8 Onsite	แบบฝึกหัดที่ 1 ความรู้เบื้องต้น การพัฒนาหลักสูตร
7-8	กระบวนการในการจัดทำหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร - การเขียนคำอธิบายรายวิชา - การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร - การจัดทำหน่วยการเรียนรู้	8 OnDemand	ใบงานการพัฒนาหลักสูตร

4. แผนการสอนและการประเมินผล (ต่อ)

แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน(ชั่วโมง)	ชิ้นงาน
9-11	ฝึกปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร	12 On site / Online	เล่มหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ตนเอง 1 เล่ม
12	การนำหลักสูตรไปใช้	4 On site / Online	
13-14	แนวทางปฏิบัติในการประเมิน หลักสูตร - การนำเสนองานการออกแบบหลักสูตร สถานศึกษา	8 On site	
15	การนำผลการประเมินหลักสูตรเพื่อไปใช้ ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป	4 On site / Online	

4. แผนการสอนและการประเมินผล (ต่อ)

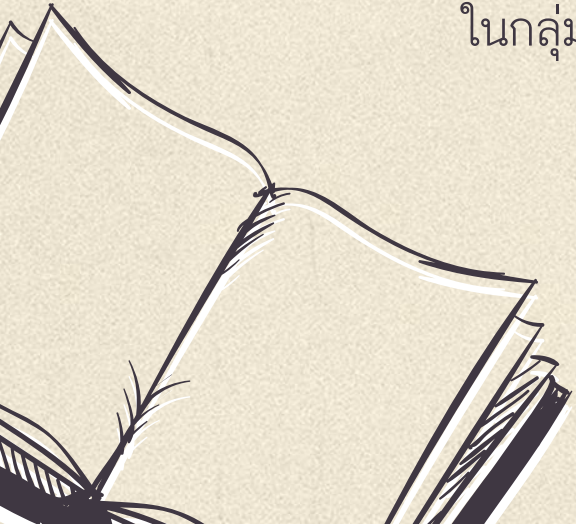
แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน(ชั่วโมง)	ชิ้นงาน
16	แนวโน้มหลักสูตรในศตวรรษที่ 21	4 Online / on site	
17	สอบปลายภาค ** (<u>วันจันทร์ที่ 25 มีนาคม 2567</u>)	4 On site	ข้อสอบปลายภาค (ใช้ข้อสอบรวมกัน ทุกสาขาวิชา)

เกณฑ์การวัดและประเมินผลในรายวิชา 100 %

1. ชิ้นงาน/แบบฝึกหัด	60 คะแนน
- การนำเสนอประเภทของหลักสูตร	10 คะแนน
- แบบฝึกหัด	10 คะแนน
- เล่มหลักสูตรสถานศึกษา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ตนเอง 1 เล่ม	40 คะแนน
2. สอบปลายภาค	30 คะแนน
3. จิตพิสัย	10 คะแนน

รายละเอียดการวัดและประเมินผลในรายวิชา

การวัดและประเมินผลในรายวิชา	ชิ้นงาน/แบบฝึกหัด	สอบปลายภาค	การเข้าชั้นเรียน (จิตพิสัย)
รายละเอียด	<ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอประเภทของหลักสูตร (10 คะแนน) - แบบฝึกหัดความรู้เบื้องต้นการพัฒนาหลักสูตร (10 คะแนน) - เล่มหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตนเอง 1 เล่ม (40 คะแนน) 	ข้อสอบเลือกตอบ (ปรนัย) จำนวน 60 ข้อ	การแสดงความรู้ ความคิดเห็น การร่วมอภิปราย การแสดงคุณลักษณะความเป็นครู เช่น ความรับผิดชอบ การร่วมกิจกรรม ของชั้นเรียน
คะแนนเต็ม	60 คะแนน	30 คะแนน	10 คะแนน
คะแนนที่ได้	.....	.....	.....

4. การเข้าชั้นเรียน

- ติดต่ออาจารย์ผู้สอน: อาจารย์ดิษิรา ผางสง่า โทร: 080-728-5850
ห้อง 1135 อาคารคณะครุศาสตร์ / E – Mail : disira.ph@ssru.ac.th

หลักสูตร เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นแก่นสำคัญในการวางแผนทางการจัดการศึกษา เป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้าง เจตคติ ตลอดจนการฝึกฝนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน

ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และทำให้การศึกษา
มีประสิทธิภาพ หลักสูตรเป็นเสมือนบ้ำาหลอมพลเมือง
ที่ดีและมีคุณภาพ คุณภาพของพลเมืองจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับ
หลักสูตรว่าต้องการให้ผู้ผ่านการศึกษามีคุณสมบัติอย่างไร

๖๖ หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่ง
ในการเป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษา
เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ
และความประพฤติ ที่จะเป็นประโยชน์
ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม ๑๑

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557)

01

ความหมายของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

“CURRICULUM” หรือภาษาละติน “CURRERE”
เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งที่นักวิ่งต้องวิ่งไปตามลู่วิ่งที่กำหนด
เพื่อความสำเร็จหรือชัยชนะ

Curriculum as Plans

แผนหรือแนวทาง

หลักสูตร คือ แผนสำหรับปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามเป้าหมาย

(Ralph Tyler & Hilda Taba)

Curriculum as Learners' Experiences

มवलประสบการณ์

หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียน

(John Dewey)

Curriculum as Subjects and Subject Matter

เนื้อหารายวิชา

หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่สอนเพื่อให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา
ในระดับการศึกษาใดระดับการศึกษาหนึ่ง

(Bobbit, 1981 ; อ้าง บัณฑิต, 2542)

Curriculum as Objective

จุดหมายหรือเป้าหมาย

หลักสูตร คือ สิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับ

(Moore & Kalsounis, 1972)

Curriculum as Educational Activities

กิจกรรมการเรียนการสอน

หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้ผู้เรียนกระทำ เพื่อให้มีความรู้
ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

(Trump and Miller, 1968)

หลักสูตร....คือ

“แผนซึ่งได้ออกแบบหรือจัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน มีพัฒนาการต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้”

(อํารง บัวศรี, 2542)

“แผนการจัดการศึกษาที่ประมวลประสบการณ์กิจกรรมต่าง ๆ โดยมี องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความมุ่งหมาย เนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ ผู้เรียนมีพัฒนาการต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้”

(ราชบัณฑิตยสถาน, 2551)

หลักสูตร....คือ

“แผนการจัดการศึกษา ที่ได้ออกแบบจัดทำขึ้น ซึ่งประกอบด้วย
ประมวลประสบการณ์กิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ
ด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ
ได้แก่ความมุ่งหมายเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อการ
เรียนการสอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้”

